

Wayeelech – Deuteronomium 31:1 – 31:30

Aliyah 1 – Deuteronomium 31:1 – 31:3

We zien **Mozes** hier staan tegenover het volk, als een **oude man**. Zijn leven lang heeft hij de last van het volk gedragen en nu zit zijn taak er eindelijk op. Het is alsof de vermoeidheid en ouderdom hem nu ineens overvallen. Tot voor kort leidde hij het volk nog bij iedere stap, maar nu kan hij niet meer uitgaan of ingaan. Voor het eerst zegt hij ook iets over zijn leeftijd tegen het volk: 'Ik ben 120 jaar oud'.

Dit roept Genesis 6:3 in herinnering, waar God zegt: *'Mijn Geest zal niet voor eeuwig met de mens strijden, omdat hij vleselijk is, maar zijn dagen zullen 120 jaar zijn.'* Dit sprak God vlak voor de zondvloed. De mensen werden toen nog veel ouder, maar vanwege de slechtheid van de mensen, stelde God het maximum aantal jaren van de mens vast op 120 jaar. En zelfs wij, met onze moderne technieken en middelen, zijn er nog niet in geslaagd om deze grens van 120 jaar te passeren.

Mozes heeft steeds de kracht van God gekregen, om zijn taak uit te blijven voeren. Hier gebruikte God de **maximale rek** van een mensenleven voor. Volgens Deuteronomium 34:7 was Mozes' oog niet dof geworden en zijn kracht niet vergaan, tot aan zijn 120ste jaar. Maar Gods eigen verordening van 120 jaar, zal God niet overschrijden. Een mens blijft een mens. Ook Mozes was een sterveling, die vleselijk was en fouten maakte. Daarom is nu zijn einde daar, zoals ieder mens een einde van het leven zal kennen.

Het is interessant, dat hier met de 120 jaar van Mozes wordt teruggegrepen op de eerste hoofdstukken van Genesis. Als we de titels van alle *parshot* bekijken, zien we namelijk dat de Torah eindigt, waar zij ook begon. De **cirkel van de Thora** wordt rond gemaakt. De laatste drie *parshot* stemmen overeen met de eerste drie *parshot* van de Thora. Zo is de huidige *parshah* de derde vanaf het einde van de Thora, met de naam **Wayeelech**. En de derde *parshah* vanaf het begin van de Thora draagt de naam **Lech Lecha**.

De titels van deze twee *parshot* zijn afgeleid van hetzelfde werkwoordje *halach*, wat 'gaan' betekent. **Abraham** krijgt in Genesis 12:1 de opdracht: **Ga uit uw land, uit uw familiekring en uit het huis van uw vader, naar het land dat Ik u wijzen zal.** En over **Mozes** staat in Deuteronomium 31:1 geschreven: *En Mozes ging en sprak deze woorden tot heel Israël.* Toch gebeurt er met Abraham en Mozes precies het tegenovergestelde.

Abraham moest zijn familie verlaten om naar het beloofde land te reizen. Mozes daarentegen mocht dit beloofde land niet in, maar moest gaan sterven, om weer met zijn familie herenigd te worden. Hij verlaat het volk en het beloofde land, waarvan hij op de drempel staat. Zo zien we dat het cirkeltje van de Thora rond wordt gemaakt. Waar het begon, eindigt het. Abraham ging op weg en Mozes rondt de weg van het leven af.

De naam van de tweede *parshah* van de Thora is **Noach**, wat 'rusten' betekent. Zoals Noach bleef rusten op de Ararat en daar een nieuw leven mocht beginnen, zo gaat Mozes nu **te ruste** op de berg Nebo, om zijn leven te eindigen. En de naam van de eerste *parshah* is **Bereeshiet**, wat 'in het begin' betekent. Maar hier staan we aan het **einde** van Mozes' leven, aan het einde van de Thora en aan het einde van de wereld.

Ook de inhoud van de laatste twee *parshot* is verbonden met de inhoud van de eerste twee *parshot* van de Thora. Zo begint de op één na laatste *parshah* *Ha'azinu* met: *Hoor mij aan, **hemel**, dan zal ik spreken! Laat de **aarde** woorden van mijn mond horen. Laat mijn leer neerdruppelen **als de regen**, laten mijn woorden stromen als de dauw, als een zachte regen op het groen en als regendruppels op het gewas.* (Deut. 32:1-2)

En het waren precies die hemel en aarde, die in de tweede *parshah* *Noach* de **zondvloed** loslieten, zodat het water met enorme kracht opwelde uit de aarde en met donderend geraas neerstortte uit de hemel. En nu lezen we het tegenovergestelde. We lezen dat Mozes woorden als lieflijke druppels en zachte regen zijn, die het gewas doen opgroeien. De zondvloed heeft plaatsgemaakt voor de eeuwige levensrivier.

En de laatste *parshah* *WeZot HaBerachah* gaat over de **zegen**, waarmee Mozes het volk Israël zegent. Dit linkt aan de zegen die God geeft aan mens en dier in Genesis 1:22 en 1:28. Alleen gaf God daar de zegen mee aan de mensen en de dieren, die voor het eerst het levenslicht zagen. En hier geeft Mozes aan de avond van zijn leven de zegen door aan de Israëlieten, vlak voordat hij zijn ogen voor het laatst zal sluiten.

Zo zien we dat de Thora eindigt, waar zij begon. Dit leert ons dat de Thora heel het leven van een **mens** omvat. De mens wordt geboren, groeit op, wordt volwassen, takelt af en sterft. Dit alles wordt door de Thora omvat. Ook leert dit ons dat de Thora heel de **wereldgeschiedenis** omvat. Aan het begin van de Thora wordt de wereld geschapen, zij wordt steeds voller, het volk Israël wordt uitgekozen, God verlost hen uit Egypte en later door Yeshua, de woestijn van de eindtijd vangt aan en tenslotte zullen hemel en aarde vergaan. Immers, het Beloofde Land wordt in de Thora niet bereikt.

Hieruit kunnen we ook de les leren, dat het **Beloofde Land niet in deze wereld** te bereiken valt. Ze ligt aan de andere zijde van de dood. Ze ligt aan de andere zijde van de schepping. Pas als hemel en aarde hun cirkelgang hebben voltooid en door vuur vergaan zijn, zal er een vernieuwde hemel en aarde kunnen verrijzen.¹ Dan pas zal het eeuwige Beloofde Land binnen handbereik komen.

We kunnen Gods rijk dus **nooit zelf verwezenlijken**. Zoveel mensen proberen zelf Gods rijk op aarde te verwezenlijken, maar we worden slechts gevraagd om **trouw** en gehoorzaam te zijn, in het kleine, dat God ons heeft toevertrouwd in deze gebroken wereld. Als we trouw bevonden worden, dan zullen we over veel aangesteld worden, in de wereld die komt (Matth. 25:21, 23).

¹ 2 Petrus 3:11-13.

Zo zien we dat de Thora naar haar slot toewerkt. Maar we zien nog meer gebeuren in deze *parshah*. Er vindt ook een **overdracht** plaats. Het stokje wordt doorgegeven aan een volgende generatie. Mozes kan straks niet meer voor het volk uitgaan, maar hij zegt: '**God Zelf** zal voor jullie uitgaan en de volken voor jullie vernietigen! En **Yehoshuah** zal voor jullie uitgaan, zoals de Heer heeft gezegd.'

Mozes laat zien, dat het voor hem hier ophoudt, maar dat het voor de **nieuwe generatie** Israëlieten nog maar net gaat beginnen. Zij zullen de Thora lezen en uitvoeren in het land Kanaän. Zo zullen zij de Thora op een **dieper niveau** leren lezen en verstaan, dan de vorige generatie en zelfs Mozes zelf. Zij mogen de Thora namelijk ook daadwerkelijk in het Beloofde Land in de praktijk gaan brengen.

Maar straks zal blijken, dat ook die generatie niet het eeuwige leven heeft. Mozes waarschuwt het volk bij voorbaat, dat zij de Thora niet voor altijd zullen blijven houden. Het land Kanaän blijkt nog niet het eeuwige Beloofde Land te zijn. Er zal een **ballingschap** volgen. Daarmee zijn we opnieuw aan het einde van een Thora-cyclus aangekomen, namelijk die van de **Hebreeuwse Bijbel**. Maar ook deze sluit af met een hoopvol teken, voor een nieuwe generatie. De Hebreeuwse Bijbel besluit namelijk met 2 Kronieken 36:22-23, dat koning **Kores** het Joodse volk laat terugkeren naar hun land.²

Opnieuw wordt de Thora op een diepere manier gelezen, namelijk met de ballingschap en de terugkeer daaruit in het achterhoofd. De tijd die volgt op de Hebreeuwse Bijbel is de tijd dat **Yeshua HaMashiach** de **Thora** komt belichamen in de wereld en in zijn volk. De Thora wordt op een nog dieper level verstaan. Ja, Hij komt zelfs in ons wonen door zijn **Geest**. Maar opnieuw sloot de tijdsyclus van de Thora zich, want Yeshua werd niet herkend en aangenomen door een groot deel van zijn volk. Ook volgde er een nieuwe ballingschap, doordat de **Romeinen** het land, de stad Jeruzalem en de Tempel vernietigden in 70 na Christus. Sindsdien zwerven de Joden over de hele wereld rond.

Toch is hiermee de hoop niet verloren gegaan, want een nieuwe generatie Israëlieten staat op in onze dagen, die terugkeert naar het Beloofde Land. En volgens de kalender kan dit haast niets anders betekenen, dan dat Yeshua HaMashiach spoedig zal terugkeren op de Olijfberg, om het **messiaanse vrederijk** aan te laten vangen. Opnieuw zal de Thora op een dieper level bewaarheid gaan worden.

Maar zelfs het messiaanse vrederijk van Yeshua op deze aarde, zal nog niet het eeuwige Beloofde Land brengen. We lezen in Openbaring 20 dat dit rijk 1000 jaar zal bestaan, maar dat daarna de **satan opnieuw losgelaten** moet worden. Hij zal velen misleiden en uiteindelijk zal hij de wereld naar het verderf leiden. Op dat moment zal God als hemelse Rechter terugkomen en zullen hemel en aarde voor Hem wegvlugten (Openb. 20:11). En eindelijk zullen dan de **nieuwe hemel en aarde** geschapen worden, die voor eeuwig blijven bestaan (Openb. 21 en 22).

² De indeling van het Oude Testament, zoals christenen die over het algemeen aanhouden, is gebaseerd op de indeling in de Griekse vertaling van de Hebreeuwse Bijbel, de Septuaginta. De indeling van de Hebreeuwse Bijbel is een andere. Deze besluit met 1 en 2 Kronieken.

Als we straks de Thora weer opnieuw gaan lezen, in een nieuw jaar, een nieuwe levensfase of een nieuw tijdperk, dan zullen we niet op dezelfde manier lezen als voorheen. We lezen de Thora steeds weer op een andere manier en ik zou zelfs willen zeggen: op een diepere manier. Wat geboren wordt in een bepaalde periode, sterft ook weer, maar niet voordat het iets nieuws geboren heeft laten worden, voor een nieuwe periode. Er zal altijd weer een nieuwe generatie opstaan.

Toen Yeshua kwam, werd er een belangrijke drempel overschreden. In Galaten 3:23-25 staat geschreven: *Voordat het geloof echter kwam, werden wij **door de wet bewaakt**, als gevangenen opgesloten, **totdat het geloof** geopenbaard zou worden. Zo is dan de wet onze leermeester geweest tot de Mashiach, opdat wij uit het geloof gerechtvaardigd zouden worden. Maar nu het geloof gekomen is, zijn wij niet meer onder een leermeester.*

Kortgezegd betoogt Paulus hier, dat de **Thora** ons tot aan Yeshua op de hals zat. Het was een zaak van leven op dood. Het voelde soms haast als een gevangenis. Je moest het juiste doen, anders liep het niet goed met je af. Maar onder een dergelijk **juk** komt geen mens echt tot bloei. In de dagen van Yeshua was dit goed te merken aan het heersende wetticisme en de grote hypocrisie.

De wet was echter als een leermeester, die kinderen met harde hand opvoedt, totdat zij volwassen geworden zijn en in de vrijheid kunnen staan. Yeshua kwam deze **vrijheid** brengen. Sinds Hij in de wereld gekomen is, mogen we in zijn vrijheid staan. Als we ons vertrouwen op Hem stellen, dan kan de wet ons niet meer veroordelen, omdat Yeshua onze veroordeling voor ons heeft gedragen. Dit betekent dat de wet niet meer als een juk op onze schouders rust.

Is daarmee de Thora afgeschaft? Zeker niet! **Yeshua** is de **belichaming van de Thora** en Hij wil in ons hart wonen. Door zijn Geest schrijft Hij de Thora juist in ons hart. Dit betekent dat we nu **van binnenuit en met vrolijkheid** steeds meer naar Gods bedoelingen en Thora gaan leven. We gaan naar de Thora verlangen, omdat daarin Gods goede bedoelingen met het leven naar voren komen. We zijn volwassen geworden en zien nu de redenen en de logica in, waarom we bepaalde dingen van de leermeester niet mochten, toen we nog klein waren.

Sinds Yeshua leren we de Thora dus op een **dieper niveau** kennen. De Thora heeft voor ons **een gezicht gekregen**. Yeshua leefde die voor ons uit en laat die nu in ons hart wonen. In de Thora ligt nu geen veroordeling meer voor ons, als wij op Yeshua vertrouwen, maar in de Thora ligt juist een rijke levensschat.

Dit zien we ook gebeuren in *parshat Wayeelech*. Mozes, als vertegenwoordiger van Gods Thora, in de vorm van **regel op regel**, is een **oude man** geworden. Hij is 120 en zijn tijd zit erop. Met zijn laatste krachten geeft hij het stokje door aan Yehoshuah. Zelf kon hij het volk niet in het Beloofde Land brengen, maar Yehoshuah zal dat wel kunnen. Zo buigt de harde, veroordelende letter van de Thora het hoofd voor Yeshua.³ Zij kon de mensen niet

³ 2 Kor. 3:9 – Jer. 31:31-33, Rom. 7:6, 2 Kor. 3:6, Gal. 3:23-25, Hebr. 8:7.

in het Beloofde Land brengen, Yeshua wel. De Thora zal wel meegaan het Beloofde Land in, maar zal op een nieuwe manier tot bloei gaan komen.

Ook in **onze dagen** roept God een nieuwe generatie. Wat wil God gaan geven aan deze nieuwe generatie? Hoe zullen wij Gods Thora op nieuwe en diepere manieren leren verstaan? Waar moeten wij aan sterven en wat zal er als nieuws geboren gaan worden in onze dagen? Laten we deze vragen meenemen in ons gebed...

Wat hebben we nu geleerd?

1. De **Thora** omvat heel het **mensenleven** en heel de **wereldgeschiedenis**
2. We leren de Thora in een nieuwe cyclus steeds op een **dieper niveau** kennen
3. Er staat altijd een **nieuwe generatie** op voor God
4. De **letter van de Thora** kan ons niet meer veroordelen
5. Door de **Geest** willen we in **vrijheid van binnenuit** naar de Thora gaan leven